

Michal Šembera – diplomant 2020 u Lukáše Rittsteina
Hodnocení vedoucího atelieru

Michal nastoupil do atelieru Socha 1, jako poměrně vyzrálá osobnost s keramickou praxí . Mezi různorodými pracemi , které předkládal ke zkouškám , nechyběly konceptuálně laděné práce jak např . Piknik pod nuselským mostem , kdy na spodní stranu mostu byly připevněny vzhůru nohama dvě židle a prostřený stůl .

Po absolvování přípravky , kde se dotknul modelovaných studií se přesunul v atelieru k realizaci monumentální sochy – Moucha , té předcházelo velké množství modelů v komorním měřítku .

Modely plastik byly situovány na podstavě čtverce a proto s nimi bylo možné pracovat jako s kachličkou s různými patterny které do sebe zapadaly a vytvářely jakýsi muší ornament a víření . Začal pracovat s budováním objemu a hmoty . Zbavil se keramických manýr . Zároveň naznačil vtipné interakce do interiérové architektury .

Následovala socha letícího automobilu, která vznikla v několika komorních variantách a ve větším , v reálném světě příjemně fungujícím měřítku . Šlo o zachycení prostorových trajektorií letícího auta ve vzduchu, které se dostalo mimo kontrolu řidiče . Futuristický objekt znázorňuje dráhu pohybu v momentu změny původní trasy . Vzniká estetický útvar až dekorativního charakteru .

Forma je zde v harmonii s myšlenkou. Funkci či užitnou hodnotu objekt , na rozdíl od budoucích Michalových prací nenabízí . Je jasné , že se jedná o sochu .

Před odjezdem na stáž do Švédska zpracoval figurální sochu , která se opírala do abstraktních tvarů, které vytlačovala do prostoru . Socha nebyla modelovaná , ale odlitá do betonu z živého modelu jeho přítelkyně . Touto prací formálnějšího charakteru prozatím uzavřel koketování s lidskou figurou . Tato poloha zřejmě nebyla ideální pro přenos myšlenek , které chtěl sdělit .

Proto se v budoucnu již soustředí na minimalistickou – geometrickou složku jeho práce, do které vkládá ekologická a sociální témata s esencí poetiky.

Právě ze stáže ve Stockholmu přivezl poeticky laděné video z happeningu, ve kterém účinkuje jízdní kolo písíci básně . Michal připevnil po obvodu pláště každého kola písmena , která dohromady tvořila slova a věty . Na kole projížděl ve městě kaluže a kola zanechávala za sebou tisk vodou na dlažbě . Věty se opakovaly , jakoby byly nasamplované a v jarním počasí , sotva se objevily už se vypařovaly .

Pomíjivý tisk vodou se zjevoval v působivých křivkách . Poeticko -konceptuální záměr byl zachycen na fotografie a video. Šlo o velmi zdařilou práci .

Následovaly minimalistické sochy inspirované americkým geometrickým sochařstvím 70 i 90- tých let. Série objektů provedená v laminátové pryskyřici Palatal a v oceli byla vystavena v rámci skupinové výstavy na václavském náměstí , kde si Michal ověřil své práce ve veřejném prostoru.

Pozoruhodné na této sérii , bylo to jakým způsobem vznikaly lité segmenty – plochy . Michal experimentoval s množstvím katalyzátoru přidávaného do pryskyřice až na samou hranici urychlení reakce – tuhnutí někdy záměrně až hoření .

Struktury , které takto vznikaly v materiálu – nabourávaly minimalistické pojetí jeho objektů a vychylovaly je již jiným směrem .

Geometrické tvarosloví, ale i živé rostliny – travu , použil také v práci z pátého ročníku , kdy do konstrukcí ve kterých byly hlíněné segmenty ze vzduchovky vstřeloval semínka trávy ,

kteřá posléze vyklíčila a cíleně nabourávala geometrii instalace. Tento antimilitaristický záměr , kdy ze smrtonosné zbraně je vsazován do země život byl pozoruhodným činem , který na sebe upoutal pozornost. Performance v rámci instalace byla několikrát veřejně předvedena a to jak na AVU tak i v karlínské Invalidovně. Byly zde cítit odkazy na střelecké performance Chrise Burdena či Niki de Saint Phalle.

Součástí této instalace byla i fontána ve které se pohyboval nahoru a dolů plech uváděný do pohybu elektromagnetem . Zvuk který to doprovázel byl agresivní a šel proti celé vyčištěné instalaci . Na základě elektromagnetického impulsu vznikala ve fontáně vlna , která zaplavovala okolní plochy osázené trávou , která byla tímto způsobem zavlažovaná .

V těchto pracích, které předznamenávaly diplomní práci už byly naznačeny různosměrné vztahy mezi jednotlivými objekty jeho instalace a tím i znejistěné a znesnadněné čtení geometrické interpretace jeho světa .

V diplomovém projektu, který sestává z několika sochařských objektů umístěných do vzájemných konstelací je toto myšlení již prezentováno zcela suverénním výtvarným jazykem . Všechny objekty doplňují rostliny , symbolicky nám připomínající sílu přírody , která se nakonec prodere všude tam , kde to nečekáme a rozkladnou silou svých drobných výčnělků nakonec projde i betonem .

Objekty jsou narušovány záměrně z venku i zevnitř , světlo které je doplňuje je blahodárným zdrojem energie právě pro rostliny .

V Michalově světě na sebe vše navazuje jak obsahově tak i ve funkčním mechanismu . Celé to připomíná laboratoř , kde se geometrie potkává s rušivými prvky , světlo zde nehraje roli estetickou ale funkční.- bez něj by se rostliny v umělém prostředí interiéru asi neudržely , zároveň ale podporuje vertikální konstrukci.

Můžeme se ptát , kde je hranice mezi sochou a designem / jako je tomu například u Thomase Hederwicka / . Tato hranice se v některých polohách současného sochařství a designu, rozostřuje . Socha má být přeci k ničemu , jak říká Tony Cragg.

Michal dělá sochy , které fungují jako květináče , svítí nám , dá se na nich sedět . Pomocí těchto forem nám Michal sděluje vnitřní poselství . Obsah a forma je zde v harmonii , tak jako racionální a poetická stránka jeho osobnosti.

Je zde zatím zřetelné , že se pohybujeme spíše v teritoriu sochařství .

Ukazuje se zde koncepční a konceptuální řešení vztahových i prostorových kompozic , které se zdá , bude možné aplikovat různými způsoby v budoucnosti nejen při prezentaci nových projektů na výstavách ale i ve veřejném prostoru . Je zde nadefinovaná esence autorova přístupu . Michal je mimo jiné také básník , o čemž nás přesvědčil sbírkou své reduktivní poezie napsanou ve Stockholmu . Jeho myšlení se ubírá hvězdicovými směry , kde jedna idea protíná druhou a třetí , a všechny na sebe ve výsledku navazují.

Během studia na AVU si prošel více polohami sochařského jazyka , než se dopracoval k ucelenému výrazu jeho diplomní práce. S potěšením doporučuji k udělení diplomu .

Hodnocení: výborně

Lukáš Rittstein

